

Állásfoglalás

A „jogalkotási törvény” és a „jogszabály előkészítésben való társadalmi részvételről szóló törvény” – tervezetekről

Az Országos Környezetvédelmi Tanács a „jogalkotási törvény” és a „jogszabály előkészítésben való társadalmi részvételről szóló törvény” – tervezetekről szóló előterjesztés ülésén meghallgatta, a törvénytervezetekkel kapcsolatosan az alábbi megállapításokat teszi.

- 1) A Tanács fontosnak tartja és támogatja mindkét törvény megalkotását.
- 2) A jogalkotási törvény tervezete olyan fontos rendelkezéseket tartalmaz, amelyek világossá teszik a jogalkotás menetét, elvárja, hogy a tartalma egyértelmű legyen és a szabályozási átmenetek elvárásait is leírja. Hiányt pótló elvárást jelent, hogy a jogszabállyal a végrehajtási rendeleteknek egyidejűleg kell hatályba lépnie. A jobbiztonság egyik fontos kritériuma a Nemzeti Jogszabálytár megvalósítása, ahol a mindenkor aktuális jogszabályok naprakészen hozzáférhetőek lesznek. Külön üdvözlö a Tanács, hogy a jogalkotási törvény tervezete rendelkezik az állami és más szervezetek véleményezési jogáról, továbbá, hogy a jogszabály tartalmazza az előzetes és az utólagos hatásvizsgálat intézményét is. Ezen két utóbbi dokumentummal kapcsolatban felhívja a Tanács a Kormány figyelmét, hogy a törvénytervezet nem rendelkezik ezek nyilvánosságáról, holott az információhoz való hozzáférés és a közérdekű adatok megismerésének igénye ezt indokolná.
- 3) A Tanács aggályosnak tartja, hogy a nem minisztériumi törvénykezdeményezések, különösen az egyéni képviselői indítványok, hatásvizsgálatra és társadalmi egyeztetésre nem kötelezettek. Ennek megnyugtató szabályozásáról a jogalkotónak valamilyen formában gondoskodnia kell.
- 4) A Tanács szükségesnek tartja a szubszidiaritás, a bizalom, az ésszerűség és a felelősség elveinek érvényesülése érdekében a meglévő jogszabályok és azok rendszerének áttekintését, egyszerűsítését.
- 5) A Testület feltétlenül támogatja a társadalmi részvételről szóló törvény tervezetének elfogadását, mivel az megfelelő egyensúlyt teremt a jogalkotó felelősségének, a közigazgatás működésének és a társadalom részvételi jogai érvényesülésének szempontjai között. A Tanács elismerését fejezi ki a Kormánynak azért, hogy a témában külön törvényt fogalmazott meg. A tervezet további erőssége, hogy - néhány kivétellel - kötelezővé teszi az általános egyeztetést, és megjelenik a koncepciók egyeztetésének lehetősége is. Az előterjesztés rendkívül előremutatóan szabályozza a közvetlen egyeztetés folyamatát és megfelelően biztosítja ezen folyamatok nyilvánosságát.

Országos Környezetvédelmi Tanács

A Tanács mindezek mellett megfontolásra javasolja az alábbi javaslatokat:

- Megfontolandó a tervezet 5. § (4) bekezdésének törlése, melyben pénzügyi, szervezetalapítással összefüggő jogszabálytervezetek kikerülnének a társadalmi egyeztetésekre köteles előterjesztések köréből. A Testület különösen lényegesnek tartja a fizetési kötelezettséggel és a szervezetek alapításával kapcsolatos jogszabályok társadalmi véleményezésének biztosítását.
- Az egyes esetekben megengedett 15 napnál rövidebb véleményezési határidő gyakorlatilag nem teszi lehetővé a szakmailag megfelelően megalapozott állásfoglalások kialakítását, ezért a legalább 15 napos határidő biztosítását a törvényben szükségesnek tartjuk rögzíteni.
- Javasoljuk, hogy a törvény rendelkezzen a részvételre való képesítés formáiról (nem csupán a tervezet indoklásában utaljon rá), valamint arról, hogy legalább a jelentős hatású jogszabályoknál kötelező legyen a koncepciók és a hatásvizsgálatok társadalmi egyeztetése.
- A jogszabálynak biztosítania kellene a stratégiai partnerek kiválasztásánál a normativitás elvét, amely egyrészt korlátozó, másrészt lehetővé teszi a kiszámíthatóságot.
- A nem bejegyzett civil érdekképviselői fórumok számára meg kell teremteni azok stratégiai partnerségének lehetőségét.
- A törvényben utalni kell arra, hogy a konzultáció „jó gyakorlatát” kell bevezetni és alkalmazni, és fel kell hatalmazni a KIM-et egy ilyen irányú alacsonyabb szintű jogszabály készítésére.
- A rendelkezés átvételére a helyi önkormányzatoknak a rendelet megalkotására 2011. június 30-i hatályba lépést javasolunk.
- A jogalkotáson túl rendezni kell a fejlesztési koncepciók, stratégiák, tervek és programok társadalmi egyeztetésének kérdését is. A Tanács javasolja, hogy amennyiben nem terjeszthető ki a jelen törvény hatálya ezekre a témákra, akkor a közeljövőben más jogszabályban foglalkozzon a kérdéssel a Kormány.

6) A Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a két jogszabály nem fedi le a tanácsadó testületek működését, a Kormány és a testületek együttműködésének kereteit. Az Országos Környezetvédelmi Tanács a környezetvédelmi törvényben megfogalmazott szerepkörének, feladatának akkor tud eleget tenni, ha az előterjesztéseket már a koncepcionális szakaszban véleményezni tudja, kézhez kapja a törvényben meghatározott vizsgálati elemzéseket, valamint erre a feladatra, a törvényben előírt módon, 30 nap áll a rendelkezésére.

A Tanács kéri, hogy a Kormány az ügyrendjében rögzítse, hogy a környezetre várhatóan jelentős hatással bíró jogszabálytervezeteket, valamint tervek és programok tervezetét és azok vizsgálati elemzését az Országos Környezetvédelmi Tanácsnak véleményezésre meg kell küldeni a környezetvédelmi törvényben meghatározott feltételek szerint.

Budapest, 2010. október 13.